

ناریان ئومید عارف

ئیمان عوبەیدیەکانی ئیمە کە دەنگ؟!

ئیمان عوبەیدی ئەو کچەعرەبە لیبیەیی کە رۆژی 26 ی ئازار لە راگەباندنەکانی ھەمو جیھانەوہ ویژدانی ھەمومانی ھەژاند. ئیمان دوای ئەوہی خۆی ئەکات بە یەکیک لە ھۆتیلەکانی تەرابلوسی پایتەختی لیبیا، لە کاتێک کە ئەزایت لەو ھۆتیلەدا چەندین رۆژنامەنوسی بیانی میوان. ئەو ھەلە دەقۆزیتەوہو ھەر لەوێ ئەو بەسەرھاتە دلنەزینە بۆ چاوی کامیراکان دەگێریتەوہ، کە 15میلشیا لە میلشیاکانی قەزافی بەرامبەری بە شیوہیەکی زۆر ڤراندانەو ھەحشیگەرانە چەندین جار دەستدریژی سیکسیان کردۆتە سەری و بە چەند کەسیک لە ماوہیەکی کورتداو بەدوای یەکدا لاقەیان کردوہ، کە ھەمویان سەر بە دەسەلاتە گەندەل و دیکتاتۆرییەکی قەزافی بون.

پێم وا نیە کەسیک ئەو دیمەنە بەرچاوی کەوتیبت و ھۆن ھۆن فرمیسکی نەباراندیبت. ئیمان عوبەیدی ئەو کچە لیبیەیی کە لەم رۆژانەدا لە شاشەیی تیغیەکانمانەوہ بە فرمیسک و ھاوارو نالەیی پێر لە ئازارییەوہ دەرکەوت. لەگەڵ نالەو ھاوارییا، ئازاریکی قول بەدی ئەکرا کە ھیچ مروفیکی خاوەن ویژدان و کەرامەت نەیتەتوانی فرمیسکەکانی لەبەردەم وتەکانی ئەودا رابگریت.

دەنگ و ھاوارو قیژەیی پێر ناسۆری ئیمان و راپیچکردن و پەلکیشکردنی لە لایەن پیاوہکانی قەزافییەوہ لەبەردەم ھەمو رۆژنامەنوسە بیانییەکانا، بەلگە بۆ بۆ راستی و دروستی ئەو روداوہی کە ئیمان باسی لێوہ ئەکرد. ئەوہی جارێکی تریش وتەکانی ئیمانی پشتراستکردوہ، ئەو پشینیارانەیی دواکەوتوہکانی قەزافی بو، لە زیرو زیوو سەرۆت و سامان، سەیارەو خانو بۆ خیزان و کەسوکاری ئیمان، لەبەرامبەر پاشگەزبونەوہو پەشیمانبونەوہی ئیمان لە ھەمو ئەو وتانەیی لەبەردەم راگەباندنە جیھانیەکاندا داوہتی.

ئەوہی کە لێرەدا ویژدانی منی زیاتر ئازادا، بێرکردنەوہو لەو ئیمان عوبەیدیەکانی کوردستان، تۆ بلیتی ئەوانەیی ئیمەش وەکو ئەو خانمە بەجەرگە، جورئەت و بویریان پێیبت و ئەم ھەلەیی ئیستا لە ئارادایە، ئەم نارەزایی و خۆپیشاندانەیی ئەمرویی شەقام بقۆزینەوہو ئازایانە یینە دەنگ و پێر بە گەروی نارەزایی و بە توندی بەرەنگاری ئەو زولم و زۆرداری و پشیتلکارییانە بێنەوہ کە دەرھەق بە شەرھف و کەرامەت و مروفایەتی ئەوان کراوہ؟

کئی ئەتوانی سویند بخوات و بلیت ئیمە لە ژێر سایەیی حوکمەتێکی دزو گەندەل و پیاو کوژدا، سیستەم و دەسەلاتێکی داوین پاک و نەزیمان ھەییە؟ کئی ئەتوانیبت سویند بخوات کە سیستەمی ھەمو ناشیرینیەکانی ئەم دونیایە ئەیگرتەوہو بەبەلگەوہ دزی و گەندەلیی و پیاو کوژی بەسەردا ئیسپات ئەیت، بەلام لە روی ئەخلاقیی و داوینپاکییەوہ ھیچ پەلەییەکی بەسەرەوہ نابینریت؟! من دلنایم کە ئیستا چەندین ئیمان عوبەیدیەکان ھەییە و ھەمان جورئەتیشیان تێدایە بۆ ئیعتراکردن و ھاتنە دەنگیان، بەلام بەو مەرچەیی کۆمەلگا لە ئیستاوہ پشیتگریی تەواوی خۆیان بۆ سەلمیبت، ئیمە کە ھیشتا لە کۆمەلگایەکی داخراودا ئەژین و ئەقلی خێلەکی و بنەمالەیی و پیاوسالاریی بالادەستەو بە ھەمو پتوہریک و لە زۆری ھەرە زۆری دامو دەزگا و سەنتەر و ناوہندیکیا پیاو حوکم ئەکات و پیاو پریار بەدەستە، ئیتر چۆن دەیان ئیمان عوبەیدیەکان نایبت؟

مەرج نیە شیوازی ئەو لاقە کردنە یان ئەو دەستدریژی سیکسییە ھەمان شیوازو ریگاکانی میلشیاکانی قەزافیان گرتیبتە بەر، رەنگە ئەمانەیی کوردستان ریچکەو ریگای تاییەت بەخۆیان ھەیت بۆ گەیشتن بە ھەمان مەرام. بۆیە لێرەوہ ئەگەریمەوہ بۆ زانیارییەکانی ئەو راپرسییە ديسەمبەری سالی 2009 کە لە لایەن ریکخراوی پۆنتەوہ بەئەنجام گەینرا لەم راپرسییە دا کە ھەولیان داوہ بە بی لایەنی و بە شیوہیەکی زانستی ئەنجامی بدەن، کە (1000) ھەزار کچ و ژنی کارکەر لە ھەموو تەمەنیک و چین و ئاین و مەزھەب و نەتوہیەک (کورد، تورکمان، کلدوناشووری، عەرەب و ئەوانی دیکە) و لە ھەردوو رەگەز لە ھەر (5) پارێزگاکانی (ھەولێر، سلێمانی، کەرکووک، دھۆک و مووسل) بەشداریان تیايدا کردوہ

ئەنجامەكانى ئەم راپرسىيە ئەوۋەيان ئاشكەرا كرد كە زۆربەى ئەوانى ھەولى تەحروشى سىكىسى دەدەن خاوەن پاىە بەرزىن لە ئاستى فەرمانبەرى دا، بۆيەش (69.3%)ى بەشداربووانى ئەم راپرسىيە جەختيان لە سەر ئەو كە ئەوان تەنھا لە لايەن ئەو كەسانەى پلەى فەرمانبەرييان بەرزترە تووشى تەحروشى سىكىسى دەبن، ئەمەش نيشانەى ئەوۋەپە كە خاوەن پلە بەرزەكان پلەكانيان بۆ ئەم مەبەستە بە كار دەھېنن دژى ئەو كچ و ئافرەتە فەرمانبەرانەى لە پلەكانى نزمترن، ئەمەش دەبېتە ھۆى تېكچوونى پەيوەندى نېوان بەرپوۋەبەر و فەرمانبەرهكان دا لە نېو زۆربەى زۆرى فەرمانگەكانى كوردستان دا. زۆر رون و ئاشكراپە كە لە كوردستان كى و كام لايەن و كام حيزب زۆرترين كورسى و پلەو پاىە بەرزى ھەپە، كەواتە بە پشتبەستن بەم ئامارەو چەندىن چىرۆكى ستمەكارى و بەدرەوشتو بەسەرھاتى جۆراوجۆر لېرەو لەوى كە رۆژانە بەر گويمان دەكەوېت، كە لە لايەن دەسەلاتداران و بەرپرسانى كوردەوۋە دەرھەق بە ژنان و كچانى ئېمە دەكرېت لە نېو دەزگا حيزبى و حكومىەكاندا. بۆيە دلنيام كە ئېمەش لە كوردستان بە دەيان ئيمان عوبەيدىمان ھەپەو پېويستە لەسەر كۆمەلگا كە ھاوكارى و پشتگىرى تەواوى خۆيان بۆ ئيمان عوبەيدىيەكانى كوردستان دوپات بكەنەوۋە بانگھېشتيان بكەن بۆ ھاتنە دەنگ و تكا ئەكەم لە خۆپيشاندىران كە پشتگىرى تەواوى خۆيان بۆ ئەو بەشە ستمەملېكراوۋەى كۆمەلگا كە دوپات بكەنەوۋە رېزو پالېشتىيان بۆ بگېرنەوۋە